

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0390/2001

8 november 2001

*****I**

VERSLAG

over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de
Gemeenschap
(COM(2001) 272 – C5-0225/2001 – 2001/0115(COD))

Commissie begrotingscontrole

Rapporteur: Diemut R. Theato

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP.....	4
WETGEVINGSVOORSTEL.....	5
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE.....	26
TOELICHTING	27
ADVIES VAN DE COMMISSIE VRIJHEDEN EN RECHTEN VAN DE BURGER, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	31
ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN EN INTERNE MARKT.....	37

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 30 mei 2001 diende de Commissie, overeenkomstig artikel 251, lid 2 en artikel 280, lid 4 van het EG-Verdrag, bij het Parlement het voorstel in voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (COM(2001) 272 – 2001/0115(COD)).

Op 14 juni 2001 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit voorstel naar de Commissie begrotingscontrole als commissie ten principale en naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie juridische zaken en interne markt als medeadviserende commissies (C5-0225/2001).

De Commissie begrotingscontrole benoemde op haar vergadering van 10 juli 2001 Diemut R. Theato tot rapporteur.

De commissie behandelde het Commissievoorstel en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 10 september, 9 oktober en 6 november 2001.

Op dezelfde/laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 13 stemmen voor en 2 tegen bij 2 onthoudingen haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Diemut R. Theato (voorzitter en rapporteur), Herbert Bösch (ondervoorzitter), Freddy Blak (ondervoorzitter), Christopher Heaton-Harris, Michiel van Hulten, Eluned Morgan, Michel Ange Scarbonchi, Bart Staes, Gabriele Stauner, Jeffrey William Titford, Ioannis Averoff, Jean-Louis Boursanges (vervang Thierry B. Jean-Pierre), Bert Doorn (vervang Raffaele Costa), Christos Folias (vervang Brigitte Langenhagen), John Joseph McCartin (vervang José Javier Pomés Ruiz), Jan Mulder (vervang Lousewies van der Laan), Heide Rühle (vervang Claude Turmes) en Kyösti Tapio Virrankoski (vervang Antonio Di Pietro).

De adviezen van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en van de Commissie juridische zaken en interne markt zijn bij dit verslag gevoegd.

Het verslag werd ingediend op 8 november 2001.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (COM(2001) 272 – C5-0225/2001 – 2001/0115(COD))

Dit voorstel wordt als volgt gewijzigd:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1 Titel van de verordening

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES
PARLEMENT EN DE RAAD betreffende
de strafrechtelijke bescherming van de
financiële belangen van de Gemeenschap

VERORDENING VAN HET EUROPEES
PARLEMENT EN DE RAAD betreffende
de strafrechtelijke bescherming van de
financiële belangen van de Gemeenschap **en**
de Europese Openbare Aanklager

Motivering

Een onderlinge aanpassing van het strafrecht van de lidstaten alleen is niet voldoende om de financiële belangen van de Gemeenschap effectief te beschermen. Het Europees Parlement heeft herhaaldelijk (voor het laatst bij hoofdelijke stemming op 14 maart 2001 met 392 stemmen voor, 96 tegen en 20 onthoudingen) gevraagd om de benoeming van een Europese Openbare Aanklager op basis van artikel 280 van het EG-Verdrag. Daar een verordening verbindend is en rechtstreekse werking heeft, is een verordening geschikter dan een richtlijn om op basis van artikel 280, lid 4, van het EG-Verdrag een effectieve en gelijkwaardige bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap in alle lidstaten te waarborgen.

Amendement 2 Overweging 4

(4) Sedert de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam is de Raad overeenkomstig nieuw artikel 280, lid 4 van het EG-Verdrag gehouden de nodige maatregelen vast te stellen op het gebied van de preventie en bestrijding van fraude waarmee de financiële belangen van de Gemeenschap worden geschaad om in de lidstaten een doelmatige en

¹ PB C 240 van 28.8.2001, blz. 125.

gelijkwaardige bescherming te bieden.

Motivering

De Raad heeft de bedoelde instrumenten reeds goedgekeurd (overeenkomst van 1995 en aanvullende protocollen van 27 september 1996, 29 november 1996 en 19 juni 1997). Deze instrumenten zijn echter niet door alle lidstaten geratificeerd en kunnen dus niet in werking treden. Deze juridische lacune moet worden aangevuld.

Amendement 3

Overweging 4 bis (nieuw)

(4 bis) De financiële belangen van de Gemeenschap zijn essentiële belangen van de Gemeenschap. De bescherming ervan valt onder de eerste pijler.

Motivering

Om doelmatig te zijn, dient de bescherming van deze essentiële belangen verder te gaan dan discussies over de verdeling van de bevoegdheden tussen de eerste en tweede pijler, en moet er een communautaire aanpak komen. De Intergouvernementele Conferentie van Nice heeft overigens bevestigd dat de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschap voornamelijk onder de eerste pijler valt.

Amendement 4

Overweging 12

(12) Het nationale recht moet waar nodig worden aangepast in die zin dat de confiscatie van de opbrengsten van daden van fraude, corruptie en het witwassen van geld mogelijk wordt gemaakt.

(12) Het nationale recht moet waar nodig worden aangepast in die zin dat ***bewijsleverend en/of preventief beslag*** en de confiscatie van de opbrengsten van daden van fraude, corruptie en het witwassen van geld mogelijk wordt gemaakt.

Motivering

Deze toevoeging anticipeert op en verduidelijkt artikel 12 hierna (confiscatie).

Amendement 5

Overweging 13 bis (nieuw)

(13 bis) Het is met zaak een doelmatige coördinatie op te zetten tussen OLAF en

de lidstaten overeenkomstig verordening nr. 1073/1999 betreffende onderzoeken door OLAF om te zorgen voor een rechtelijk of bestuurlijk vervolg van de onderzoeken van OLAF, en voor het in aanmerking nemen van de rol van OLAF in de nationale wetboeken van strafvordering.

Motivering

OLAF is momenteel het enige verticale mechanisme voor de bestrijding van fraude ten koste van de financiële belangen van de Europese Unie dat onder de eerste pijler valt. Zijn onderzoeken van administratieve aard zullen slechts effect sorteren als hiermee door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten rekening wordt gehouden. OLAF zou het statuut van bijstandverlener van de nationale rechtelijke instanties moeten krijgen.

Amendement 6

Overweging 13 ter (nieuw)

(13 ter) Het is tevens zaak om nu reeds, overeenkomstig artikel 15 van verordening nr. 1073/1999, de noodzakelijke aanpassingen te overwegen, met name voor wat betreft de wettigheid en efficiëntie van de handelingen van OLAF.

Motivering

Naast de samenwerking tussen OLAF en de lidstaten moet men bij de bestrijding van de fraude ten koste van de financiële belangen van de Gemeenschap kunnen beschikken over een geïntegreerd stelsel zoals een Europees parket, waarop het Europees Parlement reeds vele malen heeft aangedrongen.

Amendement 7

Overweging 14

(14) De lidstaten die de instrumenten nog moeten ratificeren die zijn vastgesteld op grond van Titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie en die betrekking hebben op de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, gaan onverwijld tot deze ratificatie over, zodat de bepalingen die niet

(14) Dit rechtsinstrument loopt niet vooruit op latere institutionele ontwikkelingen zoals de benoeming van een Europese officier van justitie voor de bescherming van de belangen van de Gemeenschap door wijziging van artikel 280 EGV tijdens de eerstvolgende Intergouvernementele Conferentie. De bevoegdheden van deze bij

binnen het toepassingsgebied van artikel 280, lid 4, van het Verdrag vallen, te weten met name die betreffende de bevoegdheid, de wederzijdse rechtshulp, de overdracht en centralisatie van strafvervolgingen, de uitlevering en de uitvoering van vonnissen, eveneens in werking kunnen treden.

deze regeling ingestelde officier van justitie blijven aanvankelijk echter beperkt tot interne onderzoeken en coördinatie met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten.

Amendement 8
Overweging 14 bis (nieuw)

(14 bis) Er dient een Europese Openbare Aanklager te worden benoemd om de legitimiteit en effectiviteit van de interne onderzoeken van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) krachtens artikel 4 van verordening (EG) nr. 1073/1999 te waarborgen.

Motivering

In zijn advies nr. 3/2001 voor het Europees Parlement van 6 september 2001 heeft het Comité van toezicht van het OLAF ernstige problemen vastgesteld bij de door het OLAF uitgevoerde onderzoeken, met name met betrekking tot de eerbiediging van de rechten van de verdediging en de rechterlijke controle op de onderzoeken, maar ook met betrekking tot de gerechtelijke of tuchtrechtelijke follow-up van de onderzoeken. De vastgestelde problemen vormen een aanzienlijke bedreiging voor de effectiviteit van de interne onderzoeken van het OLAF.

Amendement 9
Overweging 14 ter (nieuw)

(14 ter) Er dient een Europese Openbare Aanklager te worden benoemd zodat Eurojust op effectieve wijze taken in verband met de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap kan uitvoeren.

Motivering

In de voorstellen die momenteel door de Raad worden besproken, is opgenomen dat elke lidstaat van de Gemeenschap een rechter of officier van justitie afvaardigt. Om Eurojust taken in verband met de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap op effectieve wijze

te kunnen laten uitvoeren, dient de Europese Openbare Aanklager aan de 15 nationale rechters en officieren van justitie te worden toegevoegd.

Amendement 10

Overweging 14 quater (nieuw)

(14 quater) De benoeming van een Europese Openbare Aanklager die toezicht houdt op en de leiding geeft aan de interne onderzoeken van het OLAF en tegenover de bevoegde rechters en officieren van justitie van de lidstaten een uitsluitend adviserende en ondersteunende functie zonder gezagsbevoegdheden bekleedt, is geenszins strijdig met het subsidiariteitsbeginsel zoals vastgelegd in artikel 5 van het EG-Verdrag. Daar de benoeming van een Europese Openbare Aanklager de toepassing van het strafrecht van de lidstaten onverlet laat, is zij ook in overeenstemming met artikel 280, lid 4, van het EG-Verdrag, waarin is vastgelegd dat de nodige maatregelen moeten worden genomen op het gebied van de preventie en bestrijding van fraude. De benoeming van een Europese Openbare Aanklager doet ook geen afbreuk aan het institutionele evenwicht tussen de organen, maar stelt deze in staat op effectievere wijze reeds bestaande bevoegdheden uit te oefenen.

Motivering

In haar Tweede verslag over de hervorming van de Commissie van 10 september 1999 (§ 5.14.1 t/m 5.14.9) heeft het Comité van onafhankelijke deskundigen de benoeming van een Europese Openbare Aanklager aanbevolen en uiteengezet dat de invoering van een dergelijke functie zonder wijziging van het EG-Verdrag binnen een jaar mogelijk en wenselijk is.

Amendement 11

Overweging 15 bis (nieuw)

(15 bis) Dit rechtsinstrument gaat een integrerend deel uitmaken van het acquis communautaire en wordt in de wetgevingen van de kandidaat-landen voor toetreding opgenomen.

Motivering

De kandidaat-landen zijn nu reeds betrokken bij de bescherming van de financiële belangen van Europese Unie.

Amendement 12 Artikel 2, lid 3, alinea 1

3. wordt onder "nationaal ambtenaar" verstaan, de persoon die de hoedanigheid van "ambtenaar" of "overheidspersoon" in de zin van het nationale recht van de lidstaat heeft voor de toepassing van het strafrecht van die lidstaat.

3. wordt onder "nationaal ambtenaar" verstaan, de persoon die de hoedanigheid van "ambtenaar **van de landelijke of een lagere overheid**" of "overheidspersoon" in de zin van het nationale recht van de lidstaat heeft voor de toepassing van het strafrecht van die lidstaat.

Motivering

Voor de toepassing van het strafrecht zou de term "nationaal ambtenaar" letterlijk en restrictief opgevat kunnen worden en zou de toevoeging "overheidspersoon" een pleonasme zijn: dan zou het gevaar bestaan dat de verantwoordelijkheid van regionale, provinciale en gemeentelijke ambtenaren of anderen die communautaire middelen beheren, wordt uitgesloten.

Amendement 13 Artikel 3, lid 1, letter a), streepje 1

- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat middelen afkomstig van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen, wederrechtelijk worden ontvangen of achtergehouden;

- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden **opgesteld, verstrekt**, gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat middelen afkomstig van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen, wederrechtelijk worden ontvangen of achtergehouden;

Motivering

Het is niet logisch en wetstechnisch gezien niet juist dat de strafbaarstelling van het opstellen en verstrekken in een ander artikel wordt ondergebracht (artikel 7, lid 2), terwijl het om handelingen gaat die gewoonlijk samengaan of samenhangen voor de bewijslevering. Om te voorkomen dat er leemtes ontstaan moeten al deze onwettige handelingen in dezelfde bepaling worden opgenomen.

Amendement 14
Artikel 3 bis (nieuw)

Artikel 3 bis

Fraude bij aanbestedingen

Ten behoeve van deze richtlijn wordt op het gebied van de gunning van een opdracht in het kader van een aanbesteding waarop het Gemeenschapsrecht van toepassing is als fraude aangemerkt het indienen van een offerte op basis van een overeenkomst die is gesloten om de concurrentie te beperken en die tot doel heeft de bevoegde instantie de offerte te doen accepteren.

Motivering

Het voorstel van de Commissie moet worden aangevuld met regels tegen aanbestedingsfraude. De voorgestelde tekst is afgeleid van het Corpus Juris 2000 (Florentijnse versie).

Amendement 15
Artikel 3, lid 1, letter b), streepje 1

- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat de middelen van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen wederrechtelijk worden verminderd;

- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden **opgesteld, verstrekt**, gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat de middelen van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen wederrechtelijk worden verminderd;

Motivering

Het is niet logisch en wetstechnisch gezien niet juist dat de strafbaarstelling van het opstellen en verstrekken in een ander artikel wordt ondergebracht (artikel 7, lid 2), terwijl het om handelingen gaat die gewoonlijk samengaan of samenhangen voor de bewijslevering. Om te voorkomen dat er leemtes ontstaan moeten al deze onwettige handelingen in dezelfde bepaling worden opgenomen.

Amendement 16
Artikel 4 bis (nieuw)

Artikel 4 bis

Ambtsmisbruik

Ten behoeve van deze richtlijn wordt als ambtsmisbruik aangemerkt het feit dat een ambtenaar die de bevoegdheid heeft om te beschikken over middelen afkomstig uit de begroting van de Europese Unie deze ontvreemdt of verduistert, hetzij door te besluiten een subsidie, steun of vrijstelling toe te kennen aan een persoon die geen recht heeft op een dergelijk besluit, hetzij door rechtstreekse of indirecte tussenkomst bij het toekennen van steun of vrijstelling van de afdracht van rechten voor bedrijven of zakelijke activiteiten waarin hij een persoonlijk belang heeft.

Motivering

Het voorstel van de Commissie moet worden aangevuld met regels tegen ambtsmisbruik. De voorgestelde tekst is afgeleid van het Corpus Juris 2000 (Florentijnse versie).

Amendement 17
Artikel 4 ter (nieuw)

Artikel 4 ter

Criminele vereniging

Ten behoeve van deze richtlijn wordt als criminele vereniging aangemerkt elke uit drie of meer personen bestaande duurzame organisatiestructuur die tot doel heeft samen te werken teneinde de in dit hoofdstuk vermelde delicten te plegen.

Motivering

Uit de verslagen van de Commissie over fraude blijkt dat veel fraudegevallen ten nadele van de begroting van de Gemeenschap het werk zijn van de georganiseerde criminaliteit.

Amendement 18
Hoofdstuk II bis (nieuw)

Hoofdstuk II bis
EUROPESE OPENBARE AANKLAGER

Motivering

Het Europees Parlement heeft herhaaldelijk (voor het laatst bij hoofdelijke stemming op 14 maart 2001 met 392 stemmen voor, 96 tegen en 20 onthoudingen) gevraagd om de benoeming van een Europese Openbare Aanklager op basis van artikel 280 van het EG-Verdrag.

Amendement 19
Artikel 7, lid 2

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat het opzettelijk opstellen of verstrekken van valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten die de in artikel 3 bedoelde fraude tot gevolg hebben, als strafbare feiten worden aangemerkt, wanneer die handelingen niet reeds strafbaar zijn, hetzij als zelfstandig strafbaar feit, hetzij op grond van medeplichtigheid aan, uitlokking van of poging tot fraude als omschreven in genoemd artikel.

Schrappen

Motivering

Door de amendementen 3 en 4 is artikel 7, lid 2 overbodig geworden.

Amendement 20
Artikel 7 bis (nieuw)

Artikel 7 bis
De bevoegdheden van de Europese Openbare Aanklager
1. De Europese Openbare Aanklager is bevoegd voor de in Hoofdstuk II vermelde delicten, voor zover deze zijn gepleegd door

leden van communautaire organen, ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of daaraan in de zin van artikel 2 gelijkgesteld.

2. De Europese Openbare Aanklager ondersteunt de werkzaamheden van Eurojust met als doel onderzoeken en strafvervolgingen te coördineren wanneer de financiële belangen van de Gemeenschap zijn aangetast.

Motivering

De vervolging van delicten binnen de communautaire organen verliep tot dusver op totaal onbevredigende wijze (problemen met de bevoegdheid van nationale officieren van justitie, onopgeloste kwesties in verband met de immuniteit van Europese ambtenaren, twijfels aan de legitimiteit van OLAF-onderzoeken zonder controle door rechter/Openbaar Ministerie, enz.). Een Europese Openbare Aanklager (EOA) zou in dit verband een doorslaggevende verbetering zijn. Tegelijkertijd zou een EOA het geschikte en passende aanspreekpunt zijn voor de leden van Eurojust wanneer het gaat om de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap. De details van de samenwerking met Eurojust moeten in het desbetreffende besluit over Eurojust worden uitgewerkt.

Amendement 21 Artikel 7 ter (nieuw)

Artikel 7 ter

De onderzoeksbevoegdheden van de Europese Openbare Aanklager

1. Met het oog op de waarheidsvinding en om de zaken voor te bereiden voor een besluit stelt de Europese Openbare Aanklager onderzoeken in met betrekking tot de in Hoofdstuk II vermelde delicten voor zover deze door leden van communautaire organen, ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of daaraan in de zin van artikel 2 gelijkgesteld zouden kunnen zijn gepleegd of mede gepleegd.

2. Onderzoeken tegen leden van het Europees Parlement zijn uitsluitend mogelijk als het Parlement daaraan voorafgaand uitvoering heeft gegeven aan een verzoek van de Europese Openbare

Aanklager om opheffing van de immuniteit.

3. De onderzoeken hebben betrekking op bezwarende en ontlastende feiten.

4. De Europese Openbare Aanklager is in het kader van deze onderzoeken bevoegd met inachtneming van de in artikel 7 quinquies vermelde rechten van de betrokkenen:

a) verdachten te verhoren;

b) getuigen te horen;

c) gegevens en documenten te verzamelen die voor het onderzoek noodzakelijk zijn;

d) onder rechterlijke controle huiszoekingen, beslagleggingen en telefoontaps in de gebouwen van organen, instellingen en bureaus en agentschappen uit te voeren;

e) de bevoegde nationale justitiële instanties op de hoogte te stellen en hen te verzoeken om elke door hem passend geachte ondersteuning;

f) het OLAF te verzoeken krachtens verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 controles ter plaatse uit te voeren bij de betrokken economische actoren;

De Europese Openbare Aanklager kan de hierboven van a) t/m d) genoemde bevoegdheden overdragen aan medewerkers van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF).

Motivering

Zolang het EG-Verdrag niet wordt gewijzigd, kan de EOA slechts onderzoeken instellen tegen leden van de communautaire organen en instellingen alsook tegen ambtenaren en ander personeel van de Gemeenschap. Als de onderzoeken moeten worden uitgebreid tot derden dan verzoekt de EOA de bevoegde nationale justitiële instanties om ondersteuning of verzoekt hij het OLAF om op te treden op basis van verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96.

Amendement 22 Artikel 7 quater (nieuw)

Artikel 7 quater

Inleiden en afsluiten van onderzoeken

1. Het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) stelt de Europese Openbare Aanklager op de hoogte van alle handelingen die een strafbaar feit zouden kunnen vormen in de zin van de in Hoofdstuk II vermelde delicten. De Europese Openbare Aanklager heeft op zijn verzoek te allen tijde toegang tot alle informatie waarover het OLAF beschikt. De Europese Openbare Aanklager kan voorts worden geïnformeerd door aangiftes van burgers, die daarvan geen enkel nadeel mogen ondervinden.

2. Wanneer er sprake is van aanknopingspunten voor delicten in de zin van artikel 7 bis, lid 1, van deze verordening, start de Europese Openbare Aanklager een onderzoeksprocedure.

3. Wanneer een verdenking niet met bewijzen kan worden gestaafd, wordt de onderzoeksprocedure afgesloten met een formeel afsluitingsbesluit van de Europese Openbare Aanklager.

4. Wanneer een verdenking met bewijzen kan worden gestaafd, stelt de Europese Openbare Aanklager een verslag op waarin aanwijzingen worden gegeven met betrekking tot alle eventuele strafrechtelijk te onderzoeken handelingen alsmede aanbevelingen voor de bevoegde nationale justitiële instanties. Bij de opstelling van het verslag wordt rekening gehouden met de in het recht van de betrokken lidstaat vastgelegde onderzoeksvereisten.

5. Bij schendingen van de uit het EG-Verdrag voortvloeiende verplichtingen van de leden of het personeel of bij schendingen van uit het Statuut van de ambtenaren of het Reglement voortvloeiende verplichtingen richt de Europese Openbare Aanklager aanbevelingen aan de betrokken organen, instellingen, bureaus of agentschappen, die

de Europese Openbare Aanklager binnen een door hem vastgestelde termijn van de ondernomen stappen op de hoogte stellen.

6. De Europese Openbare Aanklager moet op zijn verzoek worden gehoord in tuchtprocedures of procedures tot vaststelling van de financiële verantwoordelijkheid. De details hiervoor worden vastgelegd in het Statuut van de ambtenaren en in het Reglement.

Motivering

De Europese Openbare Aanklager kan gebruikmaken van de bevindingen van het OLAF, daar de organen en instellingen van de Gemeenschap, hun personeel, maar ook de lidstaten verplicht zijn melding te maken van verdachte gevallen. Hieraan dient ook uitdrukkelijk het recht te worden verbonden dat de burger zich rechtstreeks tot de EOA kan wenden zonder dat daaruit voor hem/haar nadelen ontstaan. De EOA is verplicht in het geval van verdenking een procedure te starten (legaliteitsbeginsel). Met het resultaat van deze procedure kan hij de bevoegde nationale justitiële instanties belasten en hij kan tevens aanbevelingen doen, maar hij heeft ten aanzien van de nationale instanties geen onderzoeksbevoegdheid. Bovendien moet de EOA over de mogelijkheid beschikken mee te werken aan tuchtprocedures en procedures tot vaststelling van de financiële verantwoordelijkheid van ambtenaren.

Amendement 23 Artikel 7 quinquies (nieuw)

Artikel 7 quinquies

Bescherming van de rechten van betrokkenen

1. Zodra wordt vastgesteld, aangeduid of onthuld dat er zwaarwegende en overtuigende indicaties zijn voor een beschuldiging kan de betrokkene niet meer als getuige worden gehoord, maar moet hij als verdachte worden verhoord.

2. De verdachte heeft het recht om uiterlijk bij aanvang van het eerste verhoor op de hoogte te worden gesteld van de tegen hem ingebrachte beschuldigingen. Hij heeft voorts het recht zich te laten vertegenwoordigen door een door hemzelf gekozen advocaat en het recht op toewijzing van een tolk, indien noodzakelijk. De

verdachte heeft het recht om te weigeren een verklaring af te leggen.

3. Tijdens de gehele duur van de onderzoeksprocedure wordt de gerechtelijke controle uitgevoerd door een rechter van het Europese Hof van Justitie. Deze rechter verleent toestemming voor de overeenkomstig artikel 7 ter mogelijke dwangmaatregelen nadat hij zich heeft overtuigd van de noodzaak en de proportionaliteit daarvan. Indien snel handelen geboden is, met name wanneer het risico bestaat dat er bewijsmateriaal verdwijnt, is toestemming achteraf binnen 48 uur toelaatbaar. Toestemming van de rechter is voorts vereist wanneer een onderzoek moet worden uitgebreid over een periode van meer dan negen maanden.

Motivering

De legaliteit en de legitimiteit van onderzoek in overeenstemming met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moet volledig worden gewaarborgd.

Amendement 24 Artikel 7 sexies (nieuw)

Artikel 7 sexies

Ambtseed en proceshoedanigheid

1. De Europese Openbare Aanklager en zijn medewerkers worden voor het Europese Hof van Justitie beëdigd en verplichten zich ertoe hun onderzoeken objectief en onpartijdig uit te voeren en daarbij van geen enkele zijde aanwijzingen te vragen of te ontvangen.

2. Indien de Europese Openbare Aanklager van opvatting is dat hij door een maatregel of nalatigheid van een orgaan, instelling, bureau of agentschap wordt gehinderd in de uitoefening van zijn taken, kan hij een klacht indienen bij het Hof van Justitie.

Spreekt voor zich.

Amendement 25
Artikel 7 septies (nieuw)

Artikel 7 septies

**Benoeming en status van de Europese
Openbare Aanklager**

- 1. De Europese Openbare Aanklager wordt door de Europese Commissie benoemd voor een periode van zeven jaar en kan niet worden herbenoemd. Voor benoeming komen in aanmerking personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en in eigen land voldoen aan de vereisten voor het bekleden van de hoogste rechterlijke ambten, of juristen die over algemeen erkende uitstekende bekwaamheden beschikken.**
- 2. Ten behoeve van de benoeming van een Europese Openbare Aanklager stelt het krachtens artikel 11 van Verordening (EG) nr. 1073/1999 opgerichte Comité van toezicht na een in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen gepubliceerde sollicitatieoproep een lijst met kandidaten op die over de vereiste kwalificaties beschikken. Het Europees Parlement houdt een openbare hoorzitting met de kandidaten. De Europese Commissie benoemt een kandidaat die van het Parlement en de Raad een positief advies heeft gekregen.**
- 3. De Europese Openbare Aanklager brengt verslag uit aan het Europees Parlement, de Raad, de Commissie en de Rekenkamer over de resultaten van de door hem uitgevoerde onderzoeken en hij publiceert een jaarverslag over zijn werkzaamheden. Hierbij wordt de noodzakelijke geheimhouding gewaarborgd en worden waar nodig de van toepassing**

zijnde nationale bepalingen voor gerechtelijke procedures geëerbiedigd en worden tevens de bescherming van de legitieme rechten van de betrokkenen alsmede het algemeen belang van volledige openheid van zaken met elkaar in overeenstemming gebracht.

4. De Europese Openbare Aanklager neemt alle maatregelen die noodzakelijk zijn voor een nauwe samenwerking met het krachtens artikel 11 van Verordening (EG) nr. 1073/1999 opgerichte Comité van toezicht.

5. De Europese Commissie kan alleen tuchtmaatregelen nemen tegen de Europese Openbare Aanklager na een positief advies van het krachtens artikel 11 van Verordening (EG) nr. 1073/1999 opgerichte Comité van toezicht.

6. De middelen die aan de Europese Openbare Aanklager ter beschikking worden gesteld, worden opgenomen op een speciale begrotingslijn in deel A van Afdeling III "Commissie" van de Algemene begroting van de Europese Unie en onderverdeeld in een bijlage bij dit deel. De Europese Openbare Aanklager is de ordonnateur voor de in deze bijlage opgenomen middelen.

7. De aan de Europese Openbare Aanklager toegewezen ambten worden opgenomen in een bijlage bij het organigram van de Commissie. De Europese Openbare Aanklager oefent ten aanzien van zijn personeel de bevoegdheden uit die krachtens het Statuut van de ambtenaren van de Europese gemeenschappen aan het tot aanstelling bevoegde gezag zijn toegekend, evenals die welke krachtens de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen aan het tot het aangaan van aanstellingsovereenkomsten bevoegde gezagsorgaan zijn toegekend.

Motivering

De onafhankelijkheid van de Europese Openbare Aanklager moet worden gewaarborgd. De voorgestelde procedure berust op de ervaringen met het OLAF-besluit (nr. 1999/352).

Amendement 26 Artikel 7 octies (nieuw)

Artikel 7 octies

Zetel van de Europese Openbare Aanklager

In overeenstemming met artikel 289 van het EG-Verdrag wordt de zetel van de Europese Openbare Aanklager in onderlinge overeenstemming door de regeringen van de lidstaten vastgesteld.

Motivering

De zetel van de Europese Openbare Aanklager kan niet in deze verordening worden vastgelegd. Hiervoor is onderling overleg noodzakelijk tussen de regeringen van de lidstaten. In zijn resolutie van 14 maart 2001 heeft het Europees Parlement erop aangedrongen de zetel van de Europese Openbare Aanklager in Luxemburg te vestigen, teneinde door de nabijheid van het Europese Hof van Justitie zijn onafhankelijkheid te ondersteunen.

Amendement 27 Artikel 10, alinea 1

Onverminderd de bepalingen van de tweede alinea, nemen de lidstaten de nodige maatregelen opdat de in hoofdstuk II bedoelde gedragingen, alsmede medeplichtigheid aan, uitlokking van en, met uitzondering van de in artikel 4 bedoelde gedragingen, de poging tot bedoelde gedragingen, doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties worden gesteld, met inbegrip, tenminste bij ernstige fraude, van vrijheidsstraffen.

Onverminderd de bepalingen van de tweede alinea, nemen de lidstaten de nodige maatregelen opdat de in hoofdstuk II bedoelde gedragingen, alsmede medeplichtigheid aan, uitlokking van en, met uitzondering van de in artikel 4 bedoelde gedragingen, de poging tot bedoelde gedragingen, doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties worden gesteld, met inbegrip, tenminste bij ernstige fraude, van vrijheidsstraffen ***die tot uitlevering kunnen leiden.***

Motivering

Overeenkomstig geamendeerde overweging 14.

Amendement 28
Artikel 12 bis (nieuw)

Artikel 12 bis

Rechtsmacht

Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om zijn rechtsmacht te vestigen ten aanzien van de overeenkomstig artikel 7 strafbaar gestelde feiten voor de gevallen waarin:

a) een strafbaar feit, de deelneming aan of de poging tot het plegen van een strafbaar feit geheel of gedeeltelijk op zijn grondgebied is begaan;

b) de dader één van zijn onderdanen of ambtenaren is;

c) het strafbaar feit is begaan tegen een onderdaan van de lidstaat of hij nu nationale of communautaire ambtenaar of lid van een communautaire instelling is;

d) de dader een communautaire ambtenaar is in dienst van een instelling van de Europese Gemeenschappen of van een orgaan, dat is opgericht overeenkomstig de verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en dat zijn zetel in de betrokken lidstaat heeft.

Motivering

Overeenkomstig de door het Parlement voorgestelde overweging 14 gaat het om de onderdelen van de instrumenten die niet in de richtlijn zijn opgenomen en wel degelijk hierin thuishoren om een optimale doelmatigheid te bieden in de strijd tegen fraude ten koste van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 12 ter

Uitlevering en vervolging

1. Elke lidstaat die ingevolge zijn nationale recht geen eigen onderdanen uitlevert, treft de nodige maatregelen om zijn rechtsmacht te vestigen ten aanzien van de overeenkomstig artikel 7 van de richtlijn strafbaar gestelde feiten, indien deze strafbare feiten worden begaan door zijn eigen onderdanen buiten zijn grondgebied.

2. Wanneer een onderdaan van een lidstaat ervan wordt verdacht zich in een andere lidstaat schuldig te hebben gemaakt aan strafbaar gestelde gedragingen als bedoeld in hoofdstuk II, en de lidstaat de betrokkene louter op grond van zijn of haar nationaliteit niet aan die andere lidstaat uitlevert, legt deze lidstaat de zaak aan zijn bevoegde autoriteiten voor opdat, indien daartoe aanleiding bestaat, een strafvervolging kan worden ingesteld. Met het oog op de strafvervolging worden de dossiers, inlichtingen en voorwerpen die op het strafbare feit betrekking hebben, overeenkomstig artikel 6 van het Europees Verdrag betreffende uitlevering toegezonden. De verzoekende lidstaat wordt in kennis gesteld van de vervolging en de afloop daarvan.

3. Een lidstaat mag uitlevering in geval van fraude waardoor de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen worden geschaad, niet weigeren op grond van het loutere feit dat het gaat om een delict inzake heffingen of douanerechten.

4. Voor de toepassing van dit artikel

worden onder "onderdanen van een lidstaat" de personen verstaan als omschreven in de verklaring die de betrokken lidstaat heeft afgelegd uit hoofde van artikel 6, lid 1, onder b), van het Europees Verdrag betreffende uitlevering, alsmede de personen bedoeld in lid 1, onder c), van dat artikel.

Motivering

Overeenkomstig geamendeerde overweging 14. Een aantal lidstaten wijzen hun onderdanen niet uit. Deze bepaling heeft tot doel te voorkomen dat personen van wie wordt aangenomen dat zij fraude ten koste van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen hebben gepleegd, volledig van strafvervolging worden vrijgesteld op basis van deze principiële weigering.

Amendement 30 Artikel 12 quater (nieuw)

Artikel 12 quater

Samenwerking

1. Wanneer twee of meer lidstaten betrokken zijn bij een overeenkomstig artikel 7 strafbaar gesteld feit, werken deze lidstaten doeltreffend samen bij het onderzoek, de vervolging en de bestrafing van het strafbare feit, bij voorbeeld door middel van wederzijdse rechtshulp, uitlevering, overdracht van strafvervolging of tenuitvoerlegging van in een andere lidstaat gewezen rechterlijke beslissingen.

2. Wanneer meer dan één lidstaat bevoegd is en elk van hen ter zake van dezelfde feiten een vervolging kan instellen, bepalen de betrokken lidstaten in onderling overleg en in coördinatie met OLAF wie van hen de dader of daders zal vervolgen, met het doel de vervolging zo mogelijk in één lidstaat te centraliseren.

Motivering

Overeenkomstig geamendeerde overweging 14. In het licht van de ingewikkelde en

grensoverschrijdende aard van sommige fraudegevallen is samenwerking tussen de lidstaten van zeer groot belang. Een versterkte samenwerking tussen lidstaten in coördinatie met OLAF moet het mogelijk maken de opsporing en bestrafing van fraudegevallen te vergemakkelijken en de strafvervolgning van eenzelfde grensoverschrijdend fraudegeval in één enkele lidstaat te centraliseren. Deze centralisatie van de strafvervolgning is een waarborg voor de doelmatigheid van het stelsel.

Amendement 31
Artikel 13, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. Verordening nr. 1073/1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) is volledig van toepassing; de rol van laatstgenoemde moet worden vastgelegd in een statuut in de wetboeken van strafvordering.

Motivering

Hoewel aanpassingen van deze verordening noodzakelijk zijn, met name voor wat betreft de controle op de rechtmatigheid van de handelingen van het Bureau, is het van fundamenteel belang dat de autoriteiten van de lidstaten rekening houden met de resultaten van de onderzoek van OLAF, en dat de rol van OLAF wordt vastgelegd in een statuut in de wetboeken van strafvordering.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (COM(2001) 272 – C5-0225/2001 – 2001/0115(COD))

(Medebeslissingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2001) 272¹),
 - gelet op artikel 251, lid 2 en artikel 280, lid 4 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C5-0225/2001),
 - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole en de adviezen van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie juridische zaken en interne markt (A5-0390/2001),
1. hecht zijn goedkeuring aan het aldus gewijzigde Commissievoorstel;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹ PB C 240 van 28.8.2001, blz. 125.

TOELICHTING

Het Europees Parlement neemt met genoegen nota van het besluit van de Commissie om een wetgevingsvoorstel van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap in te dienen op basis van artikel 280, lid 4 van het EG-Verdrag, overeenkomstig hetgeen zij in haar mededeling (COM(2000) 358 def.) over fraudebestrijding had aangekondigd.

In dit voorstel voor een richtlijn wordt een groot gedeelte van de bepalingen overgenomen van de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen van 1995, alsmede van de aanvullende protocollen, die nog steeds niet in werking kunnen treden, omdat zij nog niet door alle landen van de Europese Unie zijn geratificeerd. Het Europees Parlement is van oordeel dat de Commissie door haar voorzichtige aanpak een aantal onderdelen van de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen uit de werkingssfeer van de richtlijn en haar protocollen heeft weggelaten. Het Parlement is van mening dat men moet uitstijgen boven het debat over de bevoegdheden van de eerste en derde pijler en zich moet verdiepen in het "essentiële" aspect van de financiële belangen van de Europese Unie. De communautaire instellingen moeten veeleer reageren vanuit een politiek streven naar de bestraffing van fraude dan vanuit een optiek van juridische analyse, en zij moeten zorgen dat zij over de nodige instrumenten kunnen beschikken, die reeds grotendeels voorhanden zijn. Dit streven naar een communautaire aanpak van de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie en dus naar de omzetting van de eerste pijler in wetgeving mag niet door de terughoudendheid van de lidstaten worden ondergraven. Het Europees Parlement doet derhalve een beroep op de Raad, opdat dit voorstel van de Commissie dat beantwoordt aan de verwachtingen van het Europees Parlement, onverwijld wordt goedgekeurd.

Het Europees Parlement is van oordeel dat het streven naar de onderlinge aanpassing van de nationale wetgevingen waartoe het voorstel voor een richtlijn noopt, onontbeerlijk is voor de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie, maar ook dat het slechts een stadium vormt op weg naar de onontbeerlijke benoeming van een Europese officier van justitie, hetgeen eveneens in het kader van de eerste pijler zou moeten geschieden.

Bijgevolg moedigt het Parlement de Commissie aan haar inspanningen ook in deze zin voort te zetten in het licht van de komende herziening van de Verdragen en verzoekt het de Commissie het Parlement nu reeds te betrekken bij de uitvoering van het Groenboek over de voorwaarden inzake de benoeming van een Europese officier van justitie op het gebied van de bescherming van de communautaire financiële belangen.

Op de gewelddadige gebeurtenissen van 11 september jl. moet Europa reageren door in te gaan op de talrijke vraagstukken die hierdoor zijn opgeworpen, met inbegrip van het probleem van de ondoorzichtige en criminele financiële netwerken en de georganiseerde misdaad. We moeten overgaan tot een geïntegreerde Europese juridische ruimte die berust op het beginsel van de Europese territorialiteit in tegenstelling tot het beginsel van de nationale territorialiteit, die verantwoordelijk is voor zoveel belemmeringen bij het instellen van onderzoek.

Het voorstel voor een wetgevingsinstrument op basis van artikel 280 van het EG-Verdrag

Sedert de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam (1 mei 1999) en overeenkomstig artikel 280, dat artikel 209a vervangt, zijn de Gemeenschap en de lidstaten gehouden om in alle lidstaten een doeltreffende en gelijkwaardige bescherming te bieden van de communautaire financiële belangen. In lid 4 van hetzelfde artikel zijn de bepalingen opgenomen waarmee deze doelstelling kan worden verwezenlijkt.

Derhalve is het Parlement verheugd dat de Commissie in het licht van de noodzaak om de huidige situatie aan te passen aan het Verdrag van Amsterdam, voorstelt om de huidige instrumenten van de derde pijler gedeeltelijk te vervangen door een instrument dat wordt goedgekeurd op basis van artikel 280 van het EG-Verdrag, een procedure waarop het Parlement herhaaldelijk heeft aangedrongen.

Dit komt overigens overeen met het standpunt van de Intergouvernementele Conferentie van Nice in december 2000, die heeft bevestigd dat de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie vooral onder de eerste pijler valt.

Vorm en inhoud van het op grond van artikel 280 van het EG-Verdrag voor te stellen rechtsinstrument

Het instrument van de richtlijn waarvoor de Commissie heeft gekozen, lijkt inderdaad het meest gepast en zal waarschijnlijk geen omzettingsproblemen opleveren, met name voor lidstaten die reeds voor de BFB-instrumenten hebben gekozen. De richtlijn (artikel 249 van het EG-Verdrag) is verbindend ten aanzien van het te bereiken resultaat voor elke lidstaat waarvoor zij bestemd is, doch verleent aan de nationale instanties de bevoegdheid om vorm en middelen te kiezen. Het is tevens zaak ervoor te zorgen dat de aanpassing van de nationale beleidsvormen inzake het strafrecht aan de nieuwe verplichtingen van het Verdrag (artikel 280) wordt bespoedigd. Het Parlement onderstreept dat de Raad moet streven naar samenhang tussen de verklaringen van Nice volgens welke de bescherming van de financiële belangen onder de eerste pijler vallen, en de goedkeuring van deze richtlijn.

Bovendien zal deze richtlijn door de overdracht ervan naar de eerste pijler een meerwaarde krijgen met betrekking tot de ratificatie van de overeenkomsten, aangezien zij zal vallen onder de mechanismen inzake juridische controle van het Hof van Justitie enerzijds en onder de controle van de Commissie als hoedster van de verdragen anderzijds.

Voorts zal zij als *communautaire acquis* voor de kandidaat-landen gemakkelijker verteerbaar zijn. Een geïntegreerd stelsel van strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap zal een bijkomende waarborg vóór de toetreding zijn.

De bepalingen over de verticale samenwerking tussen de nationale autoriteiten en de Commissie (in de zin van artikel 280, lid 3) maken eveneens deel uit van het voorstel voor een richtlijn. Zoals het Parlement heeft verlangd in zijn resolutie van december 2000 over de mededeling van de Commissie inzake "de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschappen - fraudebestrijding - naar een algemene strategische aanpak" (COM(2000) 358 def.), is het echter onontbeerlijk dat de nationale instanties samenwerken met OLAF dat daadwerkelijk, zoals de wetgever heeft gewenst, onafhankelijk moet zijn (in de eerste plaats ten opzichte van de Commissie), zowel op het niveau van zijn personeel als op dat van zijn activiteiten. Bovendien moet het reglement van OLAF worden aangepast. OLAF zou in de wetboeken van strafvordering

moeten worden erkend als bijvoorbeeld een orgaan dat de rechtelijke instanties bijstaat.

De strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie en Eurojust

Ten gevolge van de communautaire benadering van de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie wordt de bevoegdheid van Eurojust, dat zich immers uitstrekt tot alle strafbare feiten en onder de intergouvernementele samenwerking valt, op het gebied van de BFB wellicht overbodig. Het Parlement neemt nota van het feit dat de Commissie, OLAF en het Comité van toezicht thans werken aan een basis voor samenwerking tussen OLAF en Eurojust voor het geval dat door OLAF verricht onderzoek in het kader van de BFB gevolgen zou hebben op het ruimere gebied van de strafvervolgning.

De lacunes

Het lijkt echter onontbeerlijk de artikelen van de BFB-overeenkomst en van de aanvullende protocollen inzake rechtsmacht, uitlevering en vervolging, en samenwerking in de richtlijn op te nemen. Met name de centralisatie van de strafvervolgning is een essentieel onderdeel van de doelmatigheid van het systeem. Derhalve heeft het Parlement de desbetreffende amendementen voorgesteld.

De sancties

De richtlijn legt aan de lidstaten de verplichting op strafrechtelijke sancties vast te leggen om gedragingen te straffen die tot fraude ten koste van de financiële belangen van de Europese Gemeenschap leiden, zoals vastgelegd in hoofdstuk II. Deze verplichting loopt niet vooruit op de mogelijkheid voor de lidstaten om tevens administratieve sancties op te leggen. Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie moeten deze sancties evenredig, doelmatig en afschrikwekkend zijn. De lidstaten behouden echter speelruimte om het bedrag en de maat van deze strafrechtelijke sancties vast te leggen. Opdat dit systeem van strafrechtelijke bescherming een minimum aan waarborgen in de gehele Gemeenschap biedt, zouden uiteraard minimumsancties kunnen worden overwogen naargelang van het soort gedraging die leidt tot fraude ten koste van de financiële belangen van Europese Unie en de hiermee gemoeide bedragen.

De noodzakelijke aanvulling van de richtlijn

Deze richtlijn vormt de kleinste gemene deler tussen de lidstaten op het stuk van de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen. Zij moet noodzakelijkerwijze worden aangevuld in het licht van de internationale context die de totstandbrenging van een Europese juridische ruimte wel moet stimuleren. In dit verband is het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad over het Europese arrestatiebevel tussen de lidstaten van de Unie toe te juichen dat toe te juichen, dat bedoeld is ter vervanging van de uitleveringsprocessen voor personen die door justitie gezocht worden of veroordeeld zijn. Het *communautaire acquis* dat door deze richtlijn gevormd wordt, evolueert. Nieuwe definities zijn nodig, bijvoorbeeld op het gebied van de corruptie (het aannemen van steekpenningen). De lijst van de strafbare feiten moet worden aangevuld en alle strafbare feiten omvatten, die ten koste gaan van de financiële belangen van de Gemeenschap, of het nu gaat om ondernemers of nationale ambtenaren.

Er zij verwezen naar de werkzaamheden en analyses van de Commissie en de nationale deskundigen, die zijn opgenomen in het Corpus Juris, dat de "lex desiderata" vormt die in de toekomst van toepassing zou kunnen zijn op de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap in de lidstaten van de Unie en de kandidaat-landen.

Het Groenboek, dat momenteel door de Commissie wordt opgesteld, zou na een standpuntbepaling door de instellingen en de lidstaten moeten leiden tot de benoeming van een Europese officier van justitie (zoals wordt voorgesteld in het Corpus Juris en door de Commissie is voorgesteld aan de Intergouvernementele Conferentie in Nice) die strafvervolgning instelt bij de bevoegde rechtbanken van de lidstaten op het gebied van de bescherming van de communautaire financiële belangen en in het kader van de specifieke regels die hiertoe zijn aangenomen. Hiertoe moet tijdens de eerstvolgende IGC in 2004 een herziening van de verdragen plaatsvinden middels inlassing van een nieuw artikel 280bis.

Doch reeds nu moet, met het oog op de agenda van de IGC, tijdens de komende Top van Laken (in december 2001) rekening worden gehouden met het volgende:

- het is zaak verder te gaan dan het debat over het stuivertje-wisselen tussen eerste en derde pijler van de wetgeving inzake de bescherming van de financiële belangen van Gemeenschap, en het is nodig een wetgeving in te voeren die begrijpelijk is voor alle lidstaten en de kandidaat-landen (zie verklaring over de toekomst van de Unie bij het Verdrag van Nice; punt 5 "vereenvoudiging van de verdragen om ze duidelijker en begrijpelijker te maken, zonder inhoudelijke veranderingen");
- het is nodig de benoeming van een Europese officier van justitie op de agenda van de eerstvolgende IGC te plaatsen. Het Verdrag van Nice heeft immers geen oplossing aangedragen voor de problemen van het horizontale model van internationale samenwerking, en Eurojust is slechts een samenwerkingseenheid zonder "verticale" bevoegdheden.

23 oktober 2001

ADVIES VAN DE COMMISSIE VRIJHEDEN EN RECHTEN VAN DE BURGER, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap

Rapporteur voor advies: Giuseppe Di Lello Finuoli

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde op haar vergadering van 11 juli 2001 Giuseppe Di Lello Finuoli tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 12 oktober en 22 oktober 2001.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 36 stemmen voor en 0 tegen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de hierna volgende amendementen.

Bij de stemming waren aanwezig: Graham R. Watson, voorzitter; Robert J.E. Evans en Bernd Posselt, ondervoorzitters; Giuseppe Di Lello Finuoli, rapporteur voor advies; Niall Andrews, Alima Boumediene-Thiery, Marco Cappato, Michael Cashman, Charlotte Cederschiöld, Carmen Cerdeira Morterero (vervang Ozan Ceyhun), Carlos Coelho, Thierry Cornillet, Gérard M.J. Deprez, Francesco Fiori (vervang Marcello Dell'Utri overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Glyn Ford (vervang Sérgio Sousa Pinto), Pernille Frahm, Evelyne Gebhardt (vervang Gerhard Schmid), Daniel J. Hannan, Jorge Salvador Hernández Mollar, Margot Keßler, Timothy Kirkhope, Eva Klamt, Baroness Sarah Ludford, Lucio Manisco (vervang Fodé Sylla), Luís Marinho (vervang Anna Karamanou), Hartmut Nassauer, Elena Ornella Paciotti, Paolo Pastorelli, Martine Roure (vervang Adeline Hazan), Agnes Schierhuber (vervang Mary Elizabeth Banotti overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Patsy Sörensen, Anna Terrón i Cusí, Astrid Thors (vervang Bertel Haarder overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Maurizio Turco (vervang Frank Vanhecke), Anne E.M. Van Lancker (vervang Joke Swiebel), Gianni Vattimo en Christian Ulrik von Boetticher.

BEKNOPTE MOTIVERING

Op 23 mei 2001 heeft de Commissie een voorstel voor een richtlijn ingediend betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (COM(2001) 272).

In het voorstel wordt verwezen naar artikel 280 van het EG-Verdrag, dat is opgenomen door het Verdrag van Amsterdam:

- "1. *De Gemeenschap en de lidstaten bestrijden fraude en alle andere onwettige activiteiten met maatregelen die afschrikkend moeten werken en in de lidstaten een doeltreffende bescherming moeten bieden.*
2. *...*
3. *Onverminderd de andere bepalingen van dit Verdrag coördineren de lidstaten hun optreden tegen fraude Zij organiseren daartoe samen met de Commissie een nauwe en geregelde samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten.*
4. *De Raad neemt volgens de procedure van artikel 251 de nodige maatregelen Deze maatregelen hebben geen betrekking op de toepassing van het nationale strafrecht of de nationale rechtsbedeling.*
5. *..."*

In het Commissievoorstel wordt erop gewezen dat bepaalde instrumenten voor de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (BFB-instrumenten) die door de lidstaten in het kader van de "derde pijler" van het EU-Verdrag zijn goedgekeurd en ondertekend, ondanks herhaald aandringen van het Parlement, de Raad en de Commissie nog steeds niet door alle 15 lidstaten zijn geratificeerd en daarom nog niet in werking zijn getreden.

Deze instrumenten zijn:

1. Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, van 26 juli 1995;
2. Eerste protocol van 27 september 1996;
3. Protocol van 29 november 1996;
4. Tweede protocol van 19 juni 1997.

Volgens informatie van de Commissie zullen enkele instrumenten niet vóór 2002 zijn geratificeerd, terwijl het tweede protocol wellicht pas over enkele jaren geratificeerd zal worden.

Het ontbreken van een geharmoniseerde wetgeving van de Unie en de verschillen in wetgeving tussen de lidstaten, vooral ten aanzien van sancties, die niet altijd even doeltreffend, passend en afschrikwekkend zijn, vormen een serieus gevaar voor de financiële belangen van de Unie en zouden ook de administratieve onderzoeken van het OLAF lam kunnen leggen op het justitiële vlak.

Daar de Gemeenschap uit hoofde van artikel 280, lid 4 EGV de plicht heeft om de financiële belangen van de Unie te beschermen, is de Commissie, mede met het oog op de duidelijke bepaling van artikel 29 VEU dat het Gemeenschapsrecht boven dat van de Unie gaat, van mening dat ter zake een beroep gedaan moet worden op een instrument van de eerste pijler, ook

al omdat de genoemde instrumenten van de derde pijler nog niet in werking zijn getreden, al kunnen deze wel worden opgenomen in de richtlijn met de in artikel 280, lid 4 EGV genoemde uitzonderingen.

Het is de mening van de Commissie dat de laatste zin van het geciteerde lid 4 "*Deze maatregelen hebben geen betrekking op de toepassing van het nationale strafrecht of de nationale rechtsbedeling*" geldt voor het strafprocesrecht en justitiële samenwerking en dat het daarom mogelijk is in de richtlijn (eerste pijler) alle bepalingen van de genoemde BFB-instrumenten op te nemen die betrekking hebben op het materiële strafrecht en op de samenwerking tussen nationale justitiële instanties en de Europese Commissie.

Deze mening kunnen wij delen omdat de bepaling uitdrukkelijk aangeeft welke bevoegdheden van de EU zijn en welke van de EG en daarom restrictief geïnterpreteerd moet worden.

Volgens deze uitleg worden in de richtlijn bijna alle bepalingen opgenomen die reeds in niet-actieve BFB-instrumenten zijn vervat, met uitzondering van de bepalingen die betrekking hebben op instrumenten van de derde pijler en die uitvoerbaar worden na ratificatie van de BFB-instrumenten of door opneming in een kaderbesluit.

Met dit voorstel voor een richtlijn betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap wordt dus beoogd instrumenten van de eerste en van de derde pijler gelijktijdig te gebruiken in aanvulling op elkaar. Hierbij zal met spoed besloten moeten worden of het al dan niet zinvol is om twee, deels onderling strijdige systemen in stand te houden ter bescherming van dezelfde belangen van financiële, milieutechnische of andere aard.

In het onderhavige geval gaat het om een specifieke actie ter voorkoming en bestrijding van criminaliteit ten koste van en binnen de Unie (titel IV EGV). Om te vermijden dat sprake is van overlapping tussen rechtsregels en instrumenten en te zorgen dat de financiële belangen van de Gemeenschap efficiënt worden beschermd zou dan een beroep kunnen worden gedaan op artikel 42 VEU om deze materie te regelen met behulp van een instrument van de eerste pijler.

In het licht van het voorgaande verzoekt de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken de Commissie begrotingscontrole in haar verslag de volgende punten en amendementen op te nemen:

1. deelt ten volle de keuze van de Europese Commissie om een instrument van de eerste pijler te gebruiken om een doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de Unie te verzekeren;
2. is van mening dat het gebruik van een instrument van de derde pijler om de bepalingen van de genoemde nog niet geratificeerde overeenkomst en protocollen toe te passen, het mogelijk zou maken verdere vertraging te voorkomen;
3. verzoekt de Europese Raad daarom artikel 42 VEU toe te passen om deze materie als één blok volledig en doelmatiger te regelen;

AMENDEMENTEN

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie begrotingscontrole onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1 Overweging 12

(12) Het nationale recht moet waar nodig worden aangepast in die zin dat de confiscatie van de opbrengsten van daden van fraude, corruptie en het witwassen van geld mogelijk wordt gemaakt.

(12) Het nationale recht moet waar nodig worden aangepast in die zin dat **bewijsleverend en/of preventief beslag en** de confiscatie van de opbrengsten van daden van fraude, corruptie en het witwassen van geld mogelijk wordt gemaakt.

Motivering

Deze toevoeging anticipeert op en verduidelijkt artikel 12 hierna (confiscatie).

Amendement 2 Artikel 2, lid 3, alinea 1

3. wordt onder "nationaal ambtenaar" verstaan, de persoon die de hoedanigheid van "ambtenaar" of "overheidspersoon" in de zin van het nationale recht van de lidstaat heeft voor de toepassing van het strafrecht van die lidstaat.

3. wordt onder "nationaal ambtenaar" verstaan, de persoon die de hoedanigheid van "ambtenaar **van de landelijke of een lagere overheid**" of "overheidspersoon" in de zin van het nationale recht van de lidstaat heeft voor de toepassing van het strafrecht van die lidstaat.

Motivering

Voor de toepassing van het strafrecht zou de term "nationaal ambtenaar" letterlijk en restrictief opgevat kunnen worden en zou de toevoeging "overheidspersoon" een pleonasme zijn: dan zou het gevaar bestaan dat de verantwoordelijkheid van regionale, provinciale en gemeentelijke

¹ PB C 240 van 28.8.2001, blz. 125.

ambtenaren of anderen die communautaire middelen beheren, wordt uitgesloten.

Amendement 3
Artikel 3, letter a), streepje 1

a) wat de uitgaven betreft, elke opzettelijke handeling of elk opzettelijk nalaten waarbij:
- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat middelen afkomstig van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen, wederrechtelijk worden ontvangen of achtergehouden;

a) wat de uitgaven betreft, elke opzettelijke handeling of elk opzettelijk nalaten waarbij:
- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden **opgesteld, verstrekt**, gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat middelen afkomstig van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen, wederrechtelijk worden ontvangen of achtergehouden;

Motivering

Het is niet logisch en wetstechnisch gezien niet juist dat de strafbaarstelling van het opstellen en verstrekken in een ander artikel wordt ondergebracht (artikel 7, lid 2), terwijl het om handelingen gaat die gewoonlijk samengaan of samenhangen voor de bewijslevering. Om te voorkomen dat er leemtes ontstaan moeten al deze onwettige handelingen in dezelfde bepaling worden opgenomen.

Amendement 4
Artikel 3, letter b), streepje 1

b) wat de ontvangsten betreft, elke opzettelijke handeling of elk opzettelijk nalaten waarbij:
- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat de middelen van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen wederrechtelijk worden verminderd;

b) wat de ontvangsten betreft, elke opzettelijke handeling of elk opzettelijk nalaten waarbij:
- valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten worden **opgesteld, verstrekt**, gebruikt of overgelegd, met als gevolg dat de middelen van de algemene begroting van de Gemeenschap of van de door of voor de Gemeenschap beheerde begrotingen wederrechtelijk worden verminderd;

Motivering

Het is niet logisch en wetstechnisch gezien niet juist dat de strafbaarstelling van het opstellen en verstrekken in een ander artikel wordt ondergebracht (artikel 7, lid 2), terwijl het om handelingen gaat die gewoonlijk samengaan of samenhangen voor de bewijslevering. Om te voorkomen dat er leemtes ontstaan moeten al deze onwettige handelingen in dezelfde bepaling worden opgenomen.

Amendement 5

Artikel 7, lid 2

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat het opzettelijk opstellen of verstrekken van valse, onjuiste of onvolledige verklaringen of documenten die de in artikel 3 bedoelde fraude tot gevolg hebben, als strafbare feiten worden aangemerkt, wanneer die handelingen niet reeds strafbaar zijn, hetzij als zelfstandig strafbaar feit, hetzij op grond van medeplichtigheid aan, uitlokking van of poging tot fraude als omschreven in genoemd artikel.

Schrappen

Motivering

Door de amendementen 3 en 4 is artikel 7, lid 2 overbodig geworden.

5 november 2001

ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN EN INTERNE MARKT

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (COM(2001) 272 – C5-0225/2001 – 2001/0115(COD))

Rapporteur voor advies: Luís Marinho

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie juridische zaken en interne markt benoemde op haar vergadering van 11 september 2001 Luís Marinho tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 10 oktober en 5 november 2001.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende amendementen.

Bij de stemming waren aanwezig: Ana Palacio Vallelersundi (voorzitter), Rainer Wieland en Ward Beysen (ondervoorzitters), Luís Marinho (rapporteur voor advies), Brian Crowley, Bert Doorn, Janelly Fourtou, Gerhard Hager, The Lord Inglewood, Ioannis Koukiadis (verving Maria Berger), Toine Manders en Bill Miller.

BEKNOPTE MOTIVERING

1. De voorgestelde richtlijn omvat de belangrijkste punten van de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen van 26 juli 1995, alsmede de aanvullende protocollen van september en november 1996 en juni 1997.

De aanzienlijke vertraging die het ratificatieproces in een aantal lidstaten¹ heeft opgelopen en de omvang van de schade ingevolge fraude en economische en financiële misdrijven ten nadele van de begroting van de Gemeenschap, hebben de Commissie ertoe gebracht het onderhavige voorstel voor een richtlijn in te dienen.

Het **gebrek aan bescherming van de communautaire financiën**, waarvan de Europese

¹ Zie de huidige stand van de ratificatie in de toelichting bij het voorstel voor een richtlijn.

belastingplichtige het uiteindelijke slachtoffer is¹, ondermijnt de geloofwaardigheid van de instellingen en de lidstaten wat hun bereidheid betreft deze vormen van misdaad daadwerkelijk te bestrijden. Zoals de Commissie het stelt: *"Teneinde deze wil om handelend op te treden tegenover de Europese burgers, maar ook tegenover de kandidaat-landen voor toetreding te bevestigen, zijn dringend oplossingen nodig om de huidige situatie te doorbreken"*².

2. Na de ondertekening van de bovengenoemde overeenkomst en protocollen is het oude artikel 209 bis van het EG-Verdrag bij het Verdrag van Amsterdam vervangen door het huidige artikel 280. In dit nieuwe artikel wordt de Gemeenschap en de lidstaten dringend verzocht strenge en doeltreffende maatregelen te nemen om de financiële belangen van de EU te beschermen.

Derhalve stelt de Commissie voor om het grootste deel van de bovengenoemde overeenkomst en protocollen op te nemen in een richtlijn op grond van artikel 280. Het ratificatieproces wordt intussen voortgezet.

In de hierboven geciteerde resolutie onderschrijft het EP dit standpunt.

3. Het probleem is dat artikel 280 van het Verdrag weliswaar bepaalt dat de Gemeenschap en de lidstaten fraude moeten bestrijden met maatregelen "die afschrikkend moeten werken en een doeltreffende bescherming moeten bieden", maar dat hierop aan het eind van lid 4 een uitzondering wordt geformuleerd.

Deze uitzondering houdt in dat de genoemde maatregelen "geen betrekking hebben op de toepassing van het nationale strafrecht of de nationale rechtsbedeling".

4. **De belangrijkste vraag is hoever deze uitzondering reikt: is op grond van artikel 280, lid 4, in fine elk strafrechtelijk element in rechtsinstrumenten van de zogenaamde eerste pijler uitgesloten of betreft de uitzondering uitsluitend "de toepassing van het nationale strafrecht of de nationale rechtsbedeling"?**

Binnen de Raad zijn de meeste lidstaten ervoor gewonnen dat de Gemeenschap bepaalde handelingen kan omschrijven als zijnde strafbaar. Wanneer het er echter om gaat de lidstaten te verplichten strafrechtelijke sancties op te leggen, is de situatie minder gunstig.

Volgens de Commissie vormt de juridische context van artikel 280 geen beletsel voor de vaststelling van strafrechtelijke bepalingen met het oog op de definitie van strafbare feiten of de harmonisatie van strafrechtelijke sancties, zolang deze geen betrekking hebben op de toepassing van het nationale strafrecht of de nationale rechtsbedeling.

5. In overeenstemming met deze restrictieve of teleologische interpretatie van artikel 280 stelt de Commissie voor **alle bepalingen van de overeenkomst en de protocollen die niet onder de beperking van artikel 280, lid 4 in fine vallen in een richtlijn op te nemen**. Het gaat om

¹ Zoals het Parlement verklaart in zijn resolutie van 13 december 2000 over de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschappen (A5-0376/2000).

² Voorstel voor een richtlijn COM(2001) 272 def., toelichting, punt 1.1. *in fine*.

alle bepalingen die geen betrekking hebben op het strafprocesrecht of op justitiële samenwerking. In de toelichting bij haar voorstel geeft de Commissie in twee tabellen een vergelijkend overzicht van de artikelen van de overeenkomst en de protocollen (**die na onderhandelingen reeds door de lidstaten en het EP werden goedgekeurd en momenteel worden geratificeerd**), en de overeenkomstige artikelen van de richtlijn. De Commissie geeft tevens een overzicht van de artikelen van de overeenkomst die op grond van de beperking van artikel 280, lid 4 niet in het voorstel voor een richtlijn zijn opgenomen.

Ook dient erop te worden gewezen dat het nieuwe artikel 280 een specifieke rechtsgrond is, die op grond van de artikelen 29 en 47 van het EU-Verdrag voorrang heeft bij de vaststelling van maatregelen op het gebied van de bescherming van de EU-belangen.

6. Het EP, dat in zijn resolutie van december 2000 heeft erkend dat dringend werk moet worden gemaakt van een doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie, kan niet ongevoelig blijven voor de argumenten van de Commissie. **In tegenstelling tot wat sommigen menen is deze richtlijn volgens de rapporteur niet gericht op de communautarisering van het strafrecht. Het enige doel van de richtlijn is de strikte toepassing van artikel 280**, dat door de parlementen van alle lidstaten is goedgekeurd. Indien de wetgever hier elke verwijzing naar het strafrecht had willen uitsluiten, zou de bepaling volstaan hebben dat de noodzakelijke maatregelen ter bestrijding van fraude en corruptie geen gevolgen hebben op strafrechtelijk gebied. Dat is echter niet gebeurd: de uitzondering blijft beperkt tot een specifiek domein van het strafrecht.
7. Uiteindelijk moet het Hof van Justitie duidelijkheid scheppen over de draagwijdte van de in het Verdrag vastgestelde uitzondering.

De rapporteur meent dat het dringend noodzakelijk is een doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de EU te waarborgen. Artikel 280 werd in Maastricht in het Verdrag opgenomen om te worden gebruikt, en om de taak van de wetgever te vergemakkelijken. Daarom werden alleen de meest delicate aspecten van het strafrecht, namelijk het strafprocesrecht en de justitiële samenwerking, uitgesloten. Er is geen beletsel voor een **harmonisatie** van het strafrecht op dit gebied, d.w.z. de definitie van fraude, corruptie en witwassen ten nadele van de financiële belangen van de Gemeenschap en een beperkte, discrete harmonisatie van de strafrechtelijke sancties die voor dergelijke handelingen worden opgelegd.

CONCLUSIES

De Commissie juridische zaken en interne markt verzoekt de ten principale bevoegde Commissie begrotingscontrole onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Amendement 1
Artikel 3, lid 2

2. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder ernstige fraude iedere fraude verstaan als bedoeld in lid 1, waarmee een door elke lidstaat te bepalen minimumbedrag is gemoeid. **Dit minimumbedrag mag niet hoger zijn dan 50.000 EUR.**

2. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder ernstige fraude iedere fraude verstaan als bedoeld in lid 1, waarmee een door elke lidstaat te bepalen minimumbedrag is gemoeid.

Motivering

Wij zijn van mening dat de Gemeenschap weliswaar bevoegd is om de onderhavige richtlijn overeenkomstig artikel 280 van het EG-Verdrag vast te stellen, maar dat de gedetailleerde omschrijving van de strafrechtelijke sancties (bv. vrijheidsstraffen) de goedkeuring van de richtlijn zal bemoeilijken.

Amendement 2
Artikel 10, alinea 1

Onverminderd de bepalingen van de tweede alinea, nemen de lidstaten de nodige maatregelen opdat de in hoofdstuk II bedoelde gedragingen, alsmede medeplichtigheid aan, uitlokking van en, met uitzondering van de in artikel 4 bedoelde gedragingen, de poging tot bedoelde gedragingen, doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties worden gesteld, **met inbegrip, tenminste bij ernstige fraude, van vrijheidsstraffen.**

Onverminderd de bepalingen van de tweede alinea, nemen de lidstaten de nodige maatregelen opdat de in hoofdstuk II bedoelde gedragingen, alsmede medeplichtigheid aan, uitlokking van en, met uitzondering van de in artikel 4 bedoelde gedragingen, de poging tot bedoelde gedragingen, doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties worden gesteld.

Motivering

Zie motivering amendement 1.

Amendement 3
Artikel 10, alinea 2

¹ PB C 240 E van 28.8.2001, blz. 125.

Voor geringe fraude, **die betrekking heeft op een totaalbedrag van minder dan 4.000 EUR en** waarbij zich volgens zijn wetgeving geen bijzondere strafverzwarende omstandigheden voordoen, kan een lidstaat evenwel in sancties voorzien van een andere aard dan de in de eerste alinea bedoelde.

Voor geringe fraude waarbij zich volgens zijn wetgeving geen bijzondere strafverzwarende omstandigheden voordoen, kan een lidstaat evenwel in sancties voorzien van een andere aard dan de in de eerste alinea bedoelde.

Motivering

Zie motivering amendement 1